

Deze handleiding helpt je stap voor stap bij het invullen én implementeren van de zorgpadentool. Zo laat je het proces soepel verlopen en vergroot je de kans op succesvol gebruik. Professionals weten waarvoor de tool bedoeld is en gaan er actief mee aan de slag.

De zes processtappen

1. Verkenning
2. Randvoorwaarden en commitment
3. Uitwerking
4. Ontwerpen proces
5. Implementatie
6. Evaluatie en borging

Stap 1 – Verkenning

- Voor welke vraagstukken is de zorgpadentool een oplossing?
Verken met de coalitiepartners Kansrijke Start aan tafel: 'Waarom willen wij gaan werken met zorgpaden? Voor welk 'probleem' is de zorgpadentool een oplossing? Is er een gedeeld beeld van wat een 'zorgpad' en de zorgpadentool zijn? En wat is de gewenste uitkomst? '
Neem ruim de tijd voor het met elkaar bepalen waartoe de zorgpadentool dient; de tijd die je nu investeert vergroot de kans op gedeeld eigenaarschap en goede implementatie van de zorgpadentool als deze gevuld is.
- Laat wat voorbeelden van zorgpaden uit de zorgpadentool zien, zodat de coalitiepartners weten hoe de opbouw van de zorgpadentool eruit ziet. Voor de professionals betekent dit dat zij op een eenduidige manier de benodigde informatie over het lokale aanbod van het sociale, medische en informele domein kunnen vinden. Benadruk dat dit nooit 1 op 1 past en altijd aanpassing aan de lokale situatie en behoefte vraagt.

Stap 2 - Randvoorwaarden en commitment

- Zorg voor een procesbegeleider of trekker (key-user) die bewaakt dat de juiste stappen worden gezet om te komen tot een zorgpad dat straks breed geïmplementeerd en geborgd kan worden. Denk hierbij aan het formuleren van een helder doel voor het zorgpad, de juiste mensen betrekken en aandacht voor randvoorwaarden, communicatie en borging.
- Bespreek met elkaar de benodigde randvoorwaarden voor het slagen van het zorgpad. Deel daarbij ervaringen van andere coalities. Daarbij kun je denken aan:
 - a. Wat vraagt het van de professionals om de zorgpaden op inhoud te vullen? Denk hierbij bijvoorbeeld aan benodigde tijd, vertrouwen in elkaar, elkaar(s) expertise kennen, procesbegeleiding/coördinator en ondersteuning.
 - b. Gezamenlijke afstemming over de route om te komen tot invulling van alle zorgpaden en de bijbehorende rolverdeling.

- c. Bespreken en vergelijken van voorbeelden van ingevulde zorgpaden door andere coalities helpt om met elkaar de lokale situatie te verkennen.
- Inzet van gemeenten is een belangrijke randvoorwaarde. De gemeente zorgt voor de key-user, omdat een key-user een gemeentelijk account moet hebben. De key-user vult de zorgpaden en houdt de zorgpaden actueel. Dit betekent niet dat alleen de gemeentelijke key-user de zorgpaden kan vullen. De hoofd key-user kan vervolgens collega key-users zonder gemeentelijk account aanwijzen, die ook bevoegd zijn om de zorgpadentool te vullen.

Stap 3 – Uitwerking

- Maak met elkaar een keuze over hoe gedetailleerd je de zorgpaden wilt vullen. Kort en compact is wenselijk, hiervoor worden in de tool ook suggesties gegeven. Een voorbeeld: een cliënt heeft onvoldoende sociaal netwerk. Je kunt in het zorgpad alle initiatieven benoemen die er beschikbaar zijn in de gemeente, of je verwijst alleen door naar de welzijnsorganisatie die al deze initiatieven in beeld heeft en samen met de cliënt kan bekijken wat het beste past.
- Ga na wat hierin helpend is voor de gebruikers van de zorgpaden.

Stap 4 – Ontwerpen proces

- Bespreek met partners welk ontwikkelproces gaat helpen voor draagvlak. Misschien is de ervaring dat je in een grote sessie met veel deelnemers de basis moet ophalen. Je kunt ook denken aan starten met een kleine vertegenwoordiging uit het sociaal en medisch domein die het voorwerk doet, omdat het anders teveel tijd kost. Ga per zorgpad na welke professionals input kunnen leveren.
- Procesbegeleiding is belangrijk. Bepaal een gezamenlijke route en blijf daarop sturen. De key-user bewaakt de afspraken die gemaakt zijn.
- Laat je een ervaringsdeskundige aansluiten?
- Denk na over hoe je draagvlak kunt creëren. Bespreek de zorgpaden bijvoorbeeld tijdens een teamoverleg, of betrek collega's bij het invullen van de zorgpaden.
- Bepaal hoe de zorgpadentool geïmplementeerd wordt, zodat alle professionals de meerwaarde zien en hem ook gaan gebruiken.

Stap 5 - Implementatie

De grote valkuil is dat de zorgpadentool wordt gevuld, zonder dat deze 'tot leven' komt. Professionals maken er geen gebruik van, omdat ze op de manier willen blijven werken die ze gewend zijn. Een paar tips:

- Verwachtingsmanagement: van papier naar de praktijk brengen van afspraken kost tijd (maar is ook leuk!). Als je de voorbereiding zorgvuldig hebt gedaan gaat het veel sneller.
- Betrek de mensen om wie het gaat bij het implementeren en meten van het succesvol zijn van de zorgpaden. Zie ook:
<https://www.pharos.nl/infosheets/kansrijke-start-samenwerken-met-de-doelgroep/>

- Werk samen met de kernpartners de stappen uit naar brede implementatie.
- Creëer een duidelijk 'startmoment' met alle professionals en laat dit uitdragen door bestuurders en ambassadeurs.
- Het is helpend de informatie toe te voegen aan bestaande websites of vragenlijsten die al veel worden gebruikt. Zoals in Brabant; hier is de zorgpadentool gekoppeld aan Mind2Care.

Stap 6 - Evaluatie en borging

Evaluatie van de zorgpadentool en daarvan samen leren is belangrijk om de tool levend te houden. Bespreek knelpunten én goede ervaringen, ook met professionals die eerder niet betrokken waren.

- Bepaal voor je start met implementatie wat de impact moet zijn. Wanneer is het geslaagd?
- Maak afspraken om structureel de impact van het zorgpad te evalueren, op inhoud en op samenwerking.
- Via de tegel "Statistieken" in het dashboard kunnen key-users inzicht krijgen in hoe vaak de zorgpaden worden geraadpleegd in de eigen gemeente.
- Door wie en hoe worden de zorgpaden actueel gehouden en verspreid onder de achterban? Welke rol hebben key-users daarin, en zijn er ook andere rollen nodig? Agendeer dit bijvoorbeeld jaarlijks in je coalitie.
- Organiseer scholingen of casuïstiek besprekingen om samen van te leren, zodat ook nieuwe professionals elkaar leren kennen en begrijpen. Werk hierbij ook samen met de mensen om wie het gaat.
- Betrek de mensen om wie het gaat bij het meten van het succesvol zijn van de zorgpaden. Wat merken zij ervan?

Doe de check!

- ✓ Is er commitment van de coalitie en partners?
- ✓ Is er een key-user?
- ✓ Zijn er afspraken over op welk niveau de zorgpaden worden ingevuld?
- ✓ Is er een (werk)groep die de zorgpaden gaat vullen?
- ✓ Gaan jullie de zorgpaden presenteren in de coalitie, of breder?
- ✓ Zijn er afspraken over het informeren en activeren van partners en professionals?
- ✓ Is er een communicatieplan?
- ✓ Zijn er afspraken om de zorgpaden 'levend' te houden (bv. terug laten komen in coalitie, ambassadeurs aanstellen)
- ✓ Zijn er afspraken gemaakt om de impact van de zorgpaden te evalueren?

Hoe houden we vanuit Pharos de zorgpadentool landelijk up to date?

De redactieraad van de zorgpadentool bestaat uit vertegenwoordigers uit het sociaal en medisch domein en medewerkers vanuit Pharos. Zij onderhouden en ontwikkelen de tool verder op basis van feedback van de gebruikers en nieuwe ontwikkelingen. Gebruikers

kunnen feedback geven op zowel de inhoud als op gebruiksvriendelijkheid, via de feedbackknop op de website van de zorgpadentool.

Aanvullende informatie

- [Webinar](#) voor key-users van de gemeente: “Start van de online zorgpadentool Kansrijke start”
- [Webinar](#) voor de professionals “Kansrijke Start online zorgpadentool”.
- [Veelgestelde vragen en video's](#) op de website van de zorgpadentool.